

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคี
ของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงไหม อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
The Factors Affecting the Sustainable Community Development with
the Village Infrastructure System in the Community of Ratchathani
Asoke in Tambon Bungmai of Warinchamrap, Ubon Ratchathani
Province

ขวัญหินแก้ว รักพงษ์อโศก* อรทัย เลียงจินดาถาวร สิริภาพรรณ ลีภัยเจริญ

kwanhinkaew rakphongsok*, Orathai Liengjindathaworn, Siripapun Leephaijaroen

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{*2,3}

Local Development Administration Graduate School Ubon Ratchathani Rajabhat University

Kwanhinkaew@gmail.com

Received: May 12, 2023

Revised: June 26, 2023

Accepted: July 13, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงไหม อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงไหม อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงไหม อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ชาวชุมชนหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงไหม อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้น และเชิงคุณภาพได้แก่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ สำหรับด้านการสร้างความเป็นธรรม อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.51) 2.) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีมีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.41) ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) ปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน มีตัวแปร 3 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน คือ ปัจจัย

ด้านการบริหารจัดการ ($b = 0.269$) ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง ($b = 0.229$) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ($b = 0.194$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปรของการพัฒนาชุมชนได้ร้อยละ 56.80 ($R^2 = 0.568$)

แนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณูปโภคของหมู่บ้านราชธานีอโศก พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณูปโภค คือ ประชาชนถือศีลโดยมีศีล 5 เป็นอย่างต่ำ มีการปฏิบัติธรรม ลด ละ อบายมุข รับประทานอาหารมังสวิรัต พัฒนาตนเป็นคนที่มัวรรณะ 9 สร้างสังคมที่ประกอบด้วย สาราณียธรรม 6 และพุทธพจน์ 7 เกิดเป็นระบบสาธารณูปโภค ชุมชนที่มีความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ทุกคนมาทำงานเสียสละ อยู่อย่างพอเพียง จนสามารถเป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้ มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนเพื่อที่ช่วยให้มีสภาพจิตใจที่ดี มีความเอื้อใจใส่ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความสุขในการอยู่ร่วมกันอย่างสุขสำราญเบิกบานใจและผู้นำชุมชนรับฟังสมาชิก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการประชุมเพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอและช่วยกันแก้ปัญหาในหมู่บ้าน

คำสำคัญ: การพัฒนาอย่างยั่งยืน ระบบสาธารณูปโภค หมู่บ้านราชธานีอโศก

Abstract

The research aimed 1) to study the sustainable community development level with the village infra structure system in the community of Ratchathani Asoke in Tambon Bungmai, 2) to examine the relations of the factors related to the sustainable community development, and 3) to recommend the guidelines for the sustainable community development with the village infrastructure system. The samples were 200 residents of the community of Ratchathani Asoke. Statistics used were frequency, percentage, Pearson's Correlation Coefficient, and a stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows: The factors related to the sustainable community development with the public infrastructure system at a high level ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45); and when considered each aspect, the highest mean scores were immunity ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.47) , and life quality development ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52), respectively. Creating fairness was at the lowest mean score ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.51). 2) The mean of factors related to the sustainable community development with the public infrastructure system in terms of the human resource development was at the highest level ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.34), followed by the participation ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.41), administration and management at the lowest level ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) .The factors could jointly predict the community development were three variables: administration and management ($b = 0.269$), self-dependence ($b = 0.229$), participation ($b = 0.194$) , respectively, with a statistical significance

of .05. The variables could explain variance of community development for 56.80% ($R^2 = 0.568$).

The guideline of sustainable community development level with the village infrastructure system in the community of Ratchathani Asoke proposed that factors related to the sustainable community development level with the village infrastructure system were as follows: holding least 5 precepts, practicing Dhamma, reducing vices, and having vegetarian food. Develop oneself as a person with the 9 castes, create a society consisting of the 6 Saraniyadhamma and the 7 Buddhist teachings. These will lead to into a public utility system with a harmonious community, and without quarrel. Everyone comes to work and sacrifice. The people live in sufficiency until being able to rely on themselves and to others. When they better manage the environment, they could organize activities to build relationships between community members in order to help them have a good state of mind. They will have empathy for each other; it brings happiness in living together happily. Also, the community leaders listen to the members. They exchange opinions in meetings holding for members to present and help solve problems in the village.

Keywords: Sustainable Development, Public Infrastructure, Community of Ratchathani Asoke.

บทนำ

สถานการณ์วิกฤติของโลกปัจจุบันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้นานาประเทศหันมาตระหนักและสนใจการพัฒนาที่ยั่งยืนกันมากขึ้น สหประชาชาติประจำประเทศไทยได้ลงนามในกรอบความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน วาระปี พ.ศ. 2565-2569 (UNSDCF) กับรัฐบาลไทย เมื่อเดือนมกราคม 2565 แก่นสำคัญของเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) สามารถสรุปได้ด้วยวลีสั้น ๆ ว่า “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งกรอบความร่วมมือฯ นี้แจกแจงการสนับสนุนด้านการพัฒนาที่ระบบสหประชาชาติมอบให้กับประเทศไทยเพื่อให้บรรลุความมุ่งมั่นอันสูงส่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใน ค.ศ. 2030 และก้าวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูง มีการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต กรอบความร่วมมือฯ ได้รับการออกแบบโดยอิงหลักการของสหประชาชาติที่จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต จึงมีความสอดคล้องในระดับสูงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของประเทศไทย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (สหประชาชาติประเทศไทย, 2565)

ประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละยุคแต่ละสมัย เพื่อให้ประเทศไทยเจริญไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

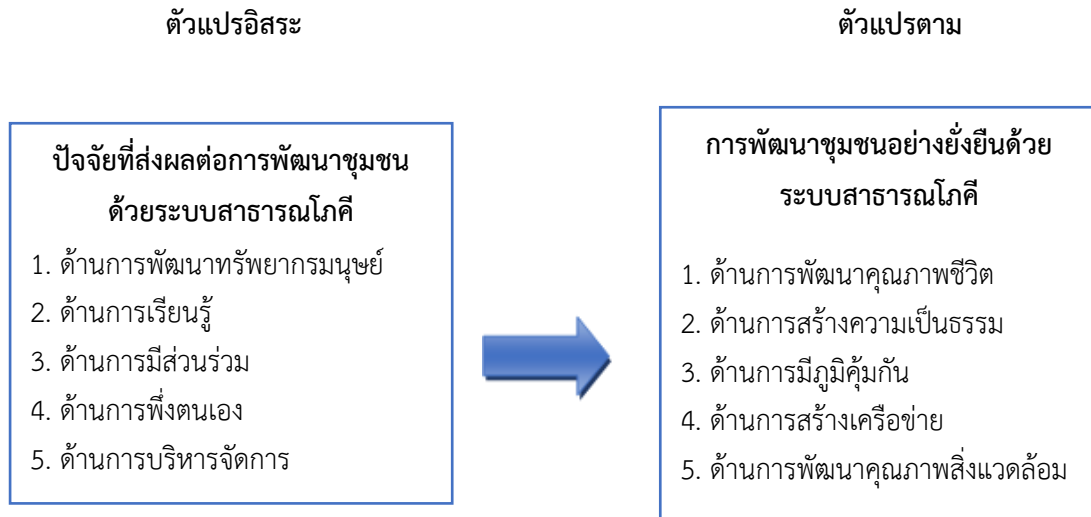
ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่กำหนดทิศทางให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายเพื่อที่จะให้ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยอาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้วลุกไว” ที่มุ่งเน้นพัฒนาใน 3 ระดับ คือ 1) การพร้อมรับหรือระดับอยู่รอด 2) การปรับตัวหรือระดับพอเพียง 3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืนหรือระดับยั่งยืน 3.เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565)

จังหวัดอุบลราชธานี มีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้จังหวัดอุบลราชธานี มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคที่มีคุณภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การบริการ เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในทุกด้านมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและกระจายสู่ประชาชนทุกระดับ โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เมืองน่าอยู่ทันสมัย ประตูลู่การค้าการลงทุน ท่องเที่ยวหลายมิติ เกษตรสู่สากล” (สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี, 2565)

ชุมชนชาวอโศก เป็นชุมชนที่เกิดจากกลุ่มคนที่มารวมกันเพื่อฝึกฝนปฏิบัติธรรม โดยมีสมณะโพธิรักษ์ นำพาพัฒนาฝึกฝนตนเอง ให้เป็นมนุษย์พัฒนาที่มีวาระ 9 โดยนำระบบสารสนเทศไอซีมาใช้กับกลุ่มคนชาวอโศกมารวม 50 ปี ที่ทุกคนต่างทำงาน ทำสมาธิอาชีพ อยู่ในสังคมชุมชน เมื่อเกิดผลผลิต เกิดผลได้ ทั้งที่เป็นวัตถุหรือทรัพย์สมบัติเงินทอง ก็เอารวมเป็นส่วนกลาง ใช้บริโภคร่วมกันในหมู่ประชากรที่ทุกคนที่มีศีล (สมณะโพธิรักษ์, 2550) หมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบุงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนหนึ่งของชาวอโศก ที่น้อมนำปฏิบัติตามคำสอนของสมณะโพธิรักษ์ที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณธรรม อีกทั้งได้นำหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ให้สามารถพึ่งตนจนเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาของชุมชนอย่างยั่งยืน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศไอซี โดยหวังว่าผลศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศไอซี เพื่อนำไปสู่การเป็นต้นแบบในการพัฒนาชุมชนต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศ ศึกษาของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ชาวชุมชนหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างคือชาวชุมชนหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงไผ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน กำหนดขนาดของตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973) และสัมภาษณ์ นักบวช ผู้นำ และบุคลากรของหมู่บ้านราชธานีอโศก ที่เป็นฝ่ายบริหารของหมู่บ้านราชธานีอโศก จำนวน 10 คน ได้แก่ พ่อครูสมณะโพธิ์รักษ์ สมณะ สิกขมาตุ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการเงินหมู่บ้านราชธานีอโศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายสาธารณสุขหมู่บ้านราชธานีอโศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการศึกษาหมู่บ้าน

ราชธานีโอศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายกิจกรรมหมู่บ้านราชธานีโอศก และผู้ปฏิบัติงานฝ่ายสื่อบุณนิยมนหมู่บ้านราชธานีโอศก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับทำวิจัย ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาต่อ และงานที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) ด้านการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วม 4) ด้านการพึ่งตนเอง 5) ด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2) ด้านการสร้างความเป็นธรรม 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 4) ด้านการสร้างเครือข่าย และ 5) ด้านการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ แบบสอบถามในส่วนที่ 2-3 ผู้วิจัยเลือกใช้ระดับคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศ

2.2 แบบสัมภาษณ์ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศ โดยเป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) ด้านการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วม 4) ด้านการพึ่งตนเอง 5) ด้านการบริหารจัดการ

3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 นำแบบสอบถามและสัมภาษณ์เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยประเมินข้อคำถามว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้ ค่า +1 หมายถึง สอดคล้อง ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ และค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

3.2 นำเครื่องมือในการวิจัย มาคำนวณหาค่า IOC และพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าสอดคล้องตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไป

3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับคนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ชาวชุมชนศรีระชาโอศก ตำบลกระแซงใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Coefficient 's Alpha Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ .895

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจาก ประชากรในหมู่บ้านราชธานีโอศก ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และขอรับแบบสอบถามคืนเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป และเชิงคุณภาพได้ สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ได้แก่ พ่อครูสมณะ โพธิ์รักษ์ สมณะ สิกขมาตุ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการเงินหมู่บ้านราชธานีโอศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายสาธารณสุขหมู่บ้านราชธานีโอศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการศึกษาหมู่บ้านราชธานีโอศก ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายกสิกรรมหมู่บ้านราชธานีโอศก และผู้ปฏิบัติงานฝ่ายสื่อบุณยนิมหมู่บ้านราชธานีโอศก

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน และความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาชุมชน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
4. วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ของการพัฒนายั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโมคิของหมู่บ้านราชธานีโอศก ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 80.0) มีอายุ 61 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 49.0) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 38.0) ระดับการรักษาศีลคือศีล 5 (ร้อยละ 67.5) และงานที่รับผิดชอบ คือ งานด้านกสิกรรม (ร้อยละ 25.5) ดังตารางที่ 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศของหมู่บ้านราชธานีอโศก ตำบลบึงใหม่

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ขวัญหินแก้ว รักพงษ์อโศก อรทัย เลียงจินดาถาวร สิริภาพรรณ ลีภัยเจริญ

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่าง (N=200)

ข้อมูลบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	20.0
หญิง	160	80.0
รวม	200	100
อายุ		
ไม่เกิน 40 ปี	18	9.0
41- 50 ปี	33	16.5
51 – 60 ปี	51	25.5
61 ปีขึ้นไป	98	49.0
รวม	200	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	37	18.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	11	5.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	33	16.5
ปวส.	28	14.0
ปริญญาตรี	76	38.0
สูงกว่าปริญญาตรี	15	7.5
รวม	200	100
ระดับการรักษาศีล		
ศีล 5	135	67.5
ศีล 8	58	29.0
ศีล 10	2	1.0
จุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล	5	2.5
รวม	200	100
งานที่รับผิดชอบ		
ด้านศาสนา		
ด้านการเงิน การคลัง	8	4.0
ด้านอุตสาหกรรม	1	0.5
ด้านการสื่อสาร	5	2.5
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย	15	7.5
ด้านกสิกรรม	36	18.0
ด้านชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม	51	25.5
ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม	22	11.0
ด้านสุขภาพ	20	10.0
ด้านบริโภคนิยม	16	8.0

ข้อมูลบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	36	13.0
	200	100

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีของหมู่บ้านราชธานีโอศก

การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ สำหรับด้านการสร้างความเป็นธรรม อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.51) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีโดยรวม (N=200)

การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีในแต่ละด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	4.46	.52	มาก
2. ด้านการสร้างความเป็นธรรม	4.39	.51	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	4.52	.47	มากที่สุด
4. ด้านการสร้างเครือข่าย	4.42	.51	มาก
5. ด้านการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	4.42	.60	มาก
รวมเฉลี่ย	4.44	.45	มาก

1.2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณโภคีของหมู่บ้านราชธานีโอศก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนด้วยระบบสาธารณโภคีโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ สำหรับด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.61) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนด้วยระบบสารสนเทศโดยรวม (N=200)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วย ระบบสารสนเทศในแต่ละด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	4.70	.34	มากที่สุด
2. ด้านการเรียนรู้	4.46	.50	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วม	4.65	.41	มากที่สุด
4. ด้านการพึ่งตนเอง	4.50	.48	มาก
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.29	.61	มาก
รวมเฉลี่ย	4.52	.39	มากที่สุด

2. ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศของหมู่บ้านราชธานีอโศก พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนด้วยระบบสารสนเทศโดยรวม ปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน มีตัวแปร 3 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ($b = 0.269$) ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง ($b = 0.229$) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ($b = 0.194$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปรของการพัฒนาชุมชนได้ร้อยละ 56.80 ($R^2 = 0.568$) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังต่อไปนี้ (ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน) = $(0.770) + 0.269$ (ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ) + 0.229 (ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง) + 0.194 (ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนด้วยระบบสารสนเทศโดยรวม (N=200)

ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)	b	beta	t-value	Sig.
1. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	.106	.080	1.177	.241
2. ด้านการเรียนรู้	.019	.021	.277	.782
3. ด้านการมีส่วนร่วม	.194	.177	2.258	.025*
4. ด้านการพึ่งตนเอง	.229	.246	3.605	.000*
5. ด้านการบริหารจัดการ	.269	.363	5.119	.000*
ค่าคงที่ (Constant)	.770		2.452	.015
R = .754 $R^2 = 0.568$ F = 51.094				

3. แนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศก พบดังนี้

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน คือ ประชาชนถือศีลโดยมีศีล 5 เป็นอย่างต่ำ มีการปฏิบัติธรรม ลด ละ อบายมุข รับประทานอาหารมังสวิรัต พัฒนาตนเป็นคนที่มีวรรณะ 9 สร้างสังคมที่ประกอบด้วย สาราณียธรรม 6 และพุทธพจน์ 7 เกิดเป็นระบบสาธารณสุขโคก ชุมชนที่มีความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ทุกคนมาทำงานเสียสละ อยู่อย่างพอเพียง จนสามารถเป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้

3.2 มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการทิ้งน้ำเสียจากครัวเรือน ควรมีการบำบัดน้ำก่อนที่จะปล่อยลงบึง และหาพันธุ์พืชที่โตไว ทนกับน้ำท่วม มาปลูกเพิ่ม

3.3 ให้มีกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน เพื่อที่ช่วยให้มีสภาพจิตใจที่ดี มีความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความสุขในการอยู่ร่วมกันอย่างสุขสำราญเบิกบานใจ

3.4 ผู้นำชุมชนควรรับฟังสมาชิก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการประชุมเพื่อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอและช่วยกันแก้ปัญหาในหมู่บ้านมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย อภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคก พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา แต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามลำดับ สำหรับด้านการสร้างความเป็นธรรม อยู่ในระดับต่ำสุด โดยมีด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับมากที่สุด และมีด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการสร้างความเป็นธรรม ด้านการสร้างเครือข่าย และด้านการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศกทำให้ชาวชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในด้านร่างกายจากการบริโภคอาหารมังสวิรัตที่ปราศจากสารเคมี การใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมที่สะอาดไร้สิ่งปนเปื้อนที่เป็นอันตราย และการได้ออกกำลังกายอย่างเหมาะสมตามสภาพของแต่ละคน และในด้านจิตใจจากการรักษาศีลและปฏิบัติธรรม รวมทั้งการได้ช่วยเหลือสังคมภายนอก มีความเท่าเทียมกันตามฐานการรักษาศีล มีการสร้างเครือข่ายกับชุมชนภายนอก เช่น กลไกกรมไรสารพิษ และการรักษาสภาพแวดล้อมมิให้เสื่อมสภาพ โดยเฉพาะด้านการมีภูมิคุ้มกัน อยู่ในระดับสูงสุดเพราะ ชาวชุมชนของหมู่บ้านราชธานีอโศกมีธรรมะเป็นพลังทางใจในการป้องกันตัวเองจากอบายมุขทั้งปวง มีครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นปึกแผ่นอันเป็นพื้นฐานที่ดีทางสังคมจากการเป็นหมู่บ้านรักษาศีล และมีปัญญาในการเผชิญหน้ากับปัญหาและสร้างความมั่นคงให้กับตนเองและสังคม จากการได้อาศัยร่วมกันกับปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีในหมู่บ้านจำนวนมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพัชนี ตูเล๊ะ และคณะ (2559) ที่พบว่าการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดนราธิวาส มีค่าเฉลี่ยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาด้านความเป็นธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน และการศึกษาของพระนัสสิวัต จันทสโร/ภูซุม (2560) ที่พบว่า การพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการสร้างความเป็นธรรม ด้านการสร้างเครือข่าย และด้านการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนด้วยระบบสาธารณสุขโคกโดยรวมที่ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการพึ่งตนเอง และด้านการบริหารจัดการ อยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยมีด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการเรียนรู้ ด้านการพึ่งตนเอง และด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เป็นระบบที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง และการบริหารจัดการของหมู่บ้านราชธานีอโศก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่อยู่ในระดับสูงสุด เพราะระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ส่งเสริมให้ชาวชุมชนเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังทำให้เป็นผู้ที่มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี เป็นผู้เสียสละ และสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม สอดคล้องกับการศึกษาของพัชนี ตูเล๊ะ และคณะ (2559) ที่พบว่าปัจจัยส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดนราธิวาสโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่นกัน และการศึกษาของอนัญพร อิมจงใจรักษ์ (2562) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนต้นแบบพื้นที่สุภาวะ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของพระนัสทิวส์ จันทสโร/ภูม (2560) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของจักรธร พลคชา (2563) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของกิตติศักดิ์ โอภาสนิธิวัฒน์ (2559) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมของหมู่บ้านสันปูเลย อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านส่วนร่วม อยู่ในระดับมากเช่นกัน และการศึกษาของปวีศา ศรีนา (2561) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของสมใจ ตามแต่รัมย์ (2560) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของธณัฐ วรรณ (2563) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของวิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาวะรัมย์ (2561) ที่พบว่า หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบอำเภอกะฉังมีความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับเข้มแข็งมาก

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านราชธานีอโศก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน มีตัวแปร 3 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ($b = 0.269$) ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง ($b = 0.229$) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ($b = 0.194$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปรของการพัฒนาชุมชนได้ร้อยละ 56.80 ($R^2 = 0.568$) ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านราชธานีอโศกอยู่ในระดับสูง การพึ่งตนเองและการบริหารจัดการจะสูง ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของพัชนี ตูเล๊ะ และคณะ (2559) ที่พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการพึ่งพาตนเอง และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ในจังหวัดนราธิวาส และการศึกษาของอนัญพร อิมจงใจรักษ์ (2562) ที่พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินการส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนต้นแบบพื้นที่สุภาวะ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร และการศึกษาของพระนัสทิวส์ จันทสโร/ภูม (2560) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ส่งผล

ต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และการศึกษาของจักรธร พลคชา (2563) ที่พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และการศึกษาของกิตติศักดิ์ โอภาสนิธิวัฒน์ (2559) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation (r) เท่ากับ 0.723 ค่าความสัมพันธ์ในระดับสูง และไปในทิศทางเดียวกัน และการศึกษาของปวีศา ศรีนา (2561) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .694 และยังพบว่า อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถพยากรณ์ระดับสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 48.20 และการศึกษาของสมใจ ตามแต่รัมย์ (2560) ที่พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (Beta = 0.194**) ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และการศึกษาของวิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาวะรัมย์ (2561) ที่พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมส่งผลทางบวกต่อความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

3. แนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศก คือ การพัฒนาคนให้เป็นคนดีโดยมีศีล 5 เป็นอย่างต่ำ มีการปฏิบัติธรรม ลด ละ อบายมุข รับประทานอาหารมังสวิรัต พัฒนาตนเป็นคนที่มีวรรณะ 9 สร้างสังคมที่ประกอบด้วย สาราณียธรรม 6 และพุทธพจน์ 7 เกิดเป็นระบบสาธารณสุขโคก ชุมชนที่มีความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ทุกคนมาทำงานเสียสละ อยู่อย่างพอเพียง จนสามารถเป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อให้เกิดสังคมสาธารณสุขโคกที่ทุกคนเปรียบเสมือนสมาชิกครอบครัวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศก สามารถกำหนดเป็นนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศก พบว่าประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้นหมู่บ้านราชธานีอโศกจึงควรเพิ่มการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมให้เป็นไปอย่างทั่วถึง พึ่งตนได้อย่างสมบูรณ์จนสามารถเป็นที่พึ่งของผู้อื่นหรือชุมชนอื่น และมีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมตามบริบทของความเป็นชุมชนผู้รักษาศีลและปฏิบัติธรรม

1.2 ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และปัจจัยด้านการเรียนรู้แม้ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศก แต่ก็ควรมีการส่งเสริมเพราะชาวชุมชนผู้รักษาศีลและปฏิบัติธรรมที่มีองค์ความรู้จะเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านและขยายผลไปจนถึงการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

1.3 ในด้านการมีภูมิคุ้มกันพบว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโคกของหมู่บ้านราชธานีอโศกในระดับสูงสุด ดังนั้นหมู่บ้านราชธานีอโศกจึงควรรักษาและยกระดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโรคของหมู่บ้านราชธานีโคก ตำบลบึงใหม่
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ขวัญหินแก้ว รักพงษ์โชค อรทัย เลียงจินดาถาวร สิริภาพรรณ ลีภัยเจริญ

การสร้างภูมิคุ้มกันของชาวชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการปกป้องตนเองให้ห่างไกลจากอบายมุขทั้งปวง
ที่สามารถนำไปเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับชุมชนอื่น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุข
โรคของหมู่บ้านราชธานีโคก

2.1 บริหารการมีส่วนร่วมในการประชุมรับฟังปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา
ชุมชนจากทุกภาคส่วนของหมู่บ้านราชธานีโคกเพื่อนำไปใช้ทำแผนพัฒนาหมู่บ้านราชธานีโคก

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของชุมชนให้พัฒนาตัวเอง ทั้งด้านความประพฤติ
และความรู้ ความสามารถ เพื่อนำมาพัฒนาชุมชนให้เจริญอย่างยั่งยืน

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนในชุมชนตามหลัก
สาราณียธรรม 6 และพุทธพจน์ 7

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโรคของหมู่บ้าน
ราชธานีโคก เพื่อนำผลการวิจัยโดยเฉพาะในด้านการดำเนินการในการพัฒนาให้ชุมชนอื่นที่เล็งเห็น
ความสำคัญและต้องการนำไปปฏิบัติสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมตามบริบทของตน

3.2 ควรทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสาธารณสุขโรคของ
หมู่บ้านหรือชุมชนชาวอโคกอื่นที่มีขนาดใหญ่ เช่น หมู่บ้านศรีชะอโคก ปทุมอโคก และศาลือโคก เพื่อนำผล
วิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับของหมู่บ้านราชธานีโคก

3.3 ควรมีการวิจัยในเรื่องตัวชี้วัดปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยระบบสา
ธารณสุขอย่างครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ โอภาสนิธิวัฒน์. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทาง*

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษากรณีชุมชนบ้านสันปูเลย หมู่ที่ 8 ตำบลอ่างทอง

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).

จักรธร พลคชา. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ*

อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม).

ธณัฐ วรวัฒน์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีในจังหวัด*

นครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

ปวีศา ศรีนา. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตอำเภอ*

สว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สกลนคร).

- พระนันทวิมล จันทสโร/ภุชม. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- พชนี ตูเล๊ะ และคณะ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ในจังหวัดนราธิวาส*. (รายงานการวิจัย). นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- วิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาพระมย์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอกะเจ็ญ จังหวัดชลบุรี*. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- สมใจ ตามแต่รัมย์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สมณะ โพธิ์รักษ์. (2550). *สารานุกรมไทย ศาสตร์และงานวิจัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ฟาอภัย.
- _____. (2561). *คนจนที่มีแบบฉบับแล้วไขข้อ*. กรุงเทพฯ: อูชาการพิมพ์.
- สหประชาชาติในประเทศไทย. (2565). *งานของเราเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565, จาก <https://thailand.un.org>.
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2565) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 13*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565, จาก <https://www.nesdc.go.th>
- สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปี จังหวัดอุบลราชธานี ปีงบประมาณ พ.ศ.2565*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565, จาก <http://www.ubonratchathani.go.th>
- อนัญพร อิมจงใจรักษ์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนต้นแบบพื้นที่สุขภาวะเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- Yamane Taro. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.